

Dél-Hírnapló

On. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

A timișorontali törvényes bej. sz. 85.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Tisztelgés tanítórendünk előtt

Régebben az iskolai értesítők teljes képet adtak egy-egy iskola életéről s a legtöbbször kötetnyire nőttek. Most erre nincs lehetőség. A Dél-Hírnapló váltotta, hogy amennyire csak módjában van, minél többet közöl iskoláink életéről és munkájáról. Eddigi közleményeiből is megállapítható, hogy az értesítők pótlásának a gondolata jó elgondolás volt. Az iskolákról szóló ismereteseinket és adatainkat nemcsak a közelebről érdekeltek olvassák, hanem közösségünk minden olyan tagja, aki tisztán látja iskoláink munkásságának rendkívüli jelentőségét. Ez a munkásság a haladó idővel egyre nő és ezért az iskolákról közölt adatok összefoglalásából mindenki a megnyugvás, a bizakodás, sőt a jogos büszkeség érzését merítheti.

Megnyugvás azért, mert a munka rendben, szabályszerűen folyik, bár igen sok nehézséget kell leküzdenie. Az a folytonosság, amely nélkülözhetetlen eleme a nemzedékek műveltségbeli összekapcsolódásának, nem szakadt meg egy pillanatra sem. Harcba a háború okozta akadályokkal, iskolafenntartó egyházaink meghozták azokat az anyagi áldozatokat, amelyek nélkül nem lennének iskoláink, tanári- és tanítórendünk pedig érezvén a reája nehezítő feladat súlyát és hallván folyvást a lelkiismeret szavát ennek a nemzedéknek is az élet útjára való kellő elindításáról, teljes erejükkel végzi a tanítást nem könnyű munkáját. Népünknek ezek a lelkes, szellemi napszámokai tudják, hogy a legértékesebb anyag van a kezükben: az ifjúság. Jórészt ők formálják az ifjúság lelkét, hatnak jellemének kialakulására. Nem tudhatják, hogy az ifjúság lelkére hulló hatások közül melyik lesz a döntő, a felhasználható hatások közül tehát nem felejtene ki egyetlen sem, hogy ne rajtok muljék a jövőző nemzedék értéke.

Az iskolai munka farszót egyformaságát, csak erős fegyelemmel leküzdhető leállítást, rombolást, a mindennapi élettel való visszkodásukat olyan testi és lelki edzéssel végzik, amely előtt tisztelettel kell megállanunk. Tudjuk jól, hogy jogosan számíthatnának kézzelfogható hálánkra is, ha nem volna olyan nehéz az időjárás felettünk. Jussuk volna ahhoz, hogy az iskolában és az iskolán kívül minden idejüket és erejüket állítván közösségük szolgálatába, szabadítsuk meg őket az élet anyagi gondjaitól. Hiszünk, megjön az ideje annak is, hogy a legértékesebb materiálval dolgozók lelellesztessenek végre abba a szociális elismertetésbe és anyagi rendszerbe, amely megadja nekik a munka jól megérdemelt ellenszolgáltatását.

Bizakodással tölthet el mindnyájunkat a tanulók számának állandó emelkedése. Megérett tehát a vágy népünkben a tanulás után. A szülők észrevették, hogy az élet versenyében kell a tanultság, az iskolázottság, kell az az alap, amelyről indulva könnyebben vehetik fel a mi gyermekeink is az életnek egyre gyorsuló ütemét. A „papír” is kell az iskolai bizonyítvány, amely előtt korlátok nyílnak meg, s szabadadva válhatik az út, de kell még inkább az a műveltség, amelyet a „papír” jelez legjobban, ha nem is bizonyít mindig. Maga a bizonyítvány nem ad már kenyeret, mint régebben, de jelez munkavégzést, szellemi feladatokkal való egykori foglalkozást, ismereteket, bizonyos szellemi rugékonyságot és készséget, és ezért figyelembe veszik világsszeret. Bizakodásunk igazán nem alaptalan, ha is-

mervén a kisebbségi tanulók sok-sok gondját és baját, látjuk mégis, mint vágják át magukat ezek a mi szívós fiataljaink az élet drótsóvényein és lövésárkain, hogy becsülettel törhessenek megint előre.

Es ha olvassuk például legutóbb, hogy a dévai végzettségi, VII. osztályos vizsgán egy magyar kislány, János Fanny, végzett valamennyi dévai jelölt közül az első helyen, ha számba vesszük, hogy a Sibiu-Nagyszébenben tartott kereskedelmi sikeres érettségén 68 érett között Ince Mária került a rangsor 2., Divó Ilona a 4., Szalai Idikó a 8., Ince Irén a 10., helyre, ha mérlegre tesszük, hogy ifjaink nem vallottak szegényt az idegen vizsgázatók bizottságok, vagy az ellenőrző tanügyi szervek előtt, akkor jogosan beszélhetünk arról a büszkeségről is, amely az eredmények pontos és szigorú egybevetése alapján támad fel bennünk, mert bizonyosságát

látjuk annak a rendíthetetlen hitünknek, amit különben egész fejlődésünk igazol, hogy a mi fajtánk tanulásra is való, és hogy nem vesztet el azért, mert nem vágyódnék a tanultság, a szellemi fegyelem és a műveltség fegyverzetére.

Örvendés az is, hogy iskoláink vezetői lépést tartanak az újabb gondolkodással és hogy az ebből folyó következtetést le is vonják. Régi óhaj már, de csak most jutott a megvalósulás állapotába, hogy értelmiségi rétegünket fel kell frissítenünk. Így tudja és e szerint cselekszik például Szabó Mihály, a ősi Bethlen-kollégiumnak újszerűen is látó igazgatója, aki felismervén ezt a szükségességét, már figyeli és gyűjti az „östehtesség”-eket. Lényegében nem östehteségről van szó, hanem az eddig elhanyagolt népi értékes elemnek nagyobb mértékben a vezető rétegbe való felemeléséről. Tudjuk, hogy valami mindig történt a kiválasztás dolgában Szegény, de igen jó tanulók eddig is különféle alapítványokból vagy szolgáltatásokból nyerve lehetőséget a ta-

mulásra, szorgalmuk, és tehetségük révén a vezető rétegbe jutottak, és ott munkájuk nyomát hagyott. Így volt ez különösen az egyházi és tanítói rendben. Most azonban az egész közösség vezető rétegének gyorsabb ütemű felrészítéséről van szó, és pedig nem esetlegesen, hanem lehetőleg intézményesen.

Ime, iskoláinknak az örök feladatokon kívül van mindig új feladata, és alig tudunk szebbet elképzelni, mint amikor belenyulunk az ősi talajba és e talaj érintetlen erőt sorakoztatjuk közösségünk szolgálatába. A népek biológiai, élettani képességeinek a kutatása idején, hogy vajjon képesek-e egészséges tömegek életrehozására, nem miudgy, hogy van-e gondunk reá vagy nincs, hogy a meggyarapodott, testében egészséges és erős tömegek vezetésére való értelmiséget is előteremtünk. Nagy értékek szunnyadnak népünkben. Ezeknek a meglátása, felnevelése, a nemzeti vezetés magaslatára való elvezetése, iskoláinknak ma egyik legszebb és legkomolyabb feladata.

Berlin válaszol Churchill beszédére

A tengerattjárók átcsoportosítása az ellenség újszerű védekezésének hatástalanítására irányul — írja a DNB. katonai munkatársa — Megkezdődnek a tárgyalások Martin'que átadásáról — A szovjet-lengyel válság a szövetségesek szerződéseinek „próbaköve”, — írja egy angol lap

Törökország nem akar majd az utolsó pillanatban

területeket szerezni

A német távirati iroda katonai munkatársa behatóan foglalkozik Churchill brit miniszterelnöknek a katonai helyzetről tett közléntésével. A tengerattjárók átcsoportosítása — a DNB munkatársának megállapítása szerint — „nem egész egységnek elsúlyesztésével” magyarázható, hanem azzal, hogy a németek, jól átgondolt tervek alapján számításhoz veszik az ellenfél újszerű védekezésének hatástalanítását is. E német tervek a döntő pillanatban majd fény derül, — hangsztatja a DNB katonai munkatársa.

A lengyelek

Politikai vonatkozású jelentéseink között szinte mindennap akad olyan, mely a lengyelekkel s főleg a szovjet-orosz—lengyel viszonyról áll összefüggésben. Ez a tény is azt bizonyítja, hogy a lengyel ügy — bár az inváziós tervek miatt háttérbe szorult — egyáltalában nem került le napirendről. A svájci Bund című napilap a minap hosszabb tudósításban vázolta a lengyel emigránsok helyzetét. Rámutatott arra, hogy Sikorszki tábornok körül egy teljes szárazföldi, tengeri és légi vezérkar, valamint egy teljes kormány-szervezet csoportosul Londonban. Tudvalevő, hogy ezt az emigráns kormányt Anglia elismerte s ezt az elismerést tényekben is kifejezésre juttatja nemcsak a rendszeres diplomáciai érintkezés révén, hanem azzal is, hogy lengyel bíróság, lengyel iskolák, sajtó-vállalatok, s.b. működnek Angliában s a lengyel emigráns kormány sajtó bélyegeket is ad ki. A londoni lengyel emigránsok között a svájci lap szerint a legkülönbözőbb politikai irányzatok felláthatók. Bár Sikorszki tábornok tekintélye továbbra is érvényesül, mellette, munkatársai körében is, több olyan vezető politikus van, akinek fel-

fogása jobbra, illetve balra hajlik el. A jobboldali irányzat egyik leghevesebb képviselője Matuszewski ezredes, aki jó kapcsolatokat tart fenn az angol konzervatív párt jobbszélső csoportjával. Matuszewskit és társait Moszkva élesen támadja s a többi között miattuk is megsegedett el a szovjet—lengyel viszony. A jobboldalhoz közel állónak tekintjük a Bund tudósítója gróf Raczyński Eduárdot is, a lengyel emigráns kormány külügyminiszterét, aki viszont — a svájci lap szerint — főleg azért gyanús a Szovjet előtt, mert „Kelet-Lengyelországban földbírtokai vannak.” Baloldalnak számít ezzel szemben Stancik Jan, az emigráns kormány népjóléti minisztere.

„Próbakő”

A lengyelekkel kapcsolatos londoni vitákat érdekes sajtóközlemények tarkítják. Nagy feltűnést keltett Voigt angol közírónak a Ninethent Century hasábjain megjelent legutóbbi cikke, melyet kivonatossan a Transkontinent Press berlini jelentése is ismertet. Voigt teljes mértékben a lengyel álláspontot támogatja. Az angol publicista legérdekesebb megállapítása azonban kétségtelenül a következő: A szovjet-orosz-lengyel válság próbakőnek tekinthető, amelyen az oroszok, a szövetségesek és főleg Anglia által aláírt szerződések szilárdságát és Angliának azt a képességét akirják megvizsgálni, vajjon fenn tudja-e tartani Európában az erők egyensúlyát. Voigt szerint a lengyel kérdés eldöntése meg fogja mutatni, ki lesz az ur Kelet-Európában, a Dardanellák, Irán, sőt talán Irak felett is. A brit közíró úgy véli, hogy Angliának nyíltan szembe kell helyezkednie a szovjet külpolitika bizonyos irányzataival, nevezetesen azokkal a tervekkel, melyek szerint a Szovjetnek a háború után szorosán vett határain tul „érdekerületekre” vagy más szóval „befolyási körzetekre” lesz szüksége. Voigt rámutat arra, hogy Angliában ma már sokan ellenzik az „érdekszférákban való gondolkodást.” Ez ugyanis egy oly aránylag kis területen, mint Európa, a technika, közlekedés, eszmetérjesztés fejlődésének mai állapotában már elavult elmélet. Mind a gazdasági javak, mind a szellemi áramlatok a lehető leggyorsabban eljuthatnak e földrész bármely pontjára s az egyes területek gazdasági vagy szellemi elszigeteltsége, úgy mint a multbar volt, többé nem engedhető meg s nem is lehet tanácsos. Eppen ezért Anglia — a cikkíró szerint — nem egyezhetik bele oly tervekbe, melyek Kelet- és Délkelet-Európát szovjet „befolyási körzetek” ismernék el. „Európát ma nem lehet ércanizációra tagolni. Ha Kelet- és Délkelet-Európáról lemondunk, az egész Európának feladását jelentené.” — így idézi Voigt megállapítását a Tp. berlini jelentése.

Magától értetődő, hogy a szovjet-orosz-lengyel viszony megítélésében más szempontok is érvényesülhetnek, nemcsak a fentiek, hivatalosan azonban, angol—szovjet részről, egyelőre nem nyilatkoznak, azért, mert nem akarják a Szovjettel való katonai együttműködés száláját esetleges barátságtalan kijelentésekkel megterelni. Washington tanácsadja Sikorszkinak az ellentétek elsimitását s London is szívesen látná ezt, a jelek azonban arra mutatnak, hogy a vizsály elsimitását a területi kérdések ideiglenes kikapcsolásával szeretnék. A Daily Herald legújabb cikkéből — melyet genfi DNB jelentés nyomon a Rador is ismertet — mindössze annyi derül ki, hogy „különböző okokból, melyeket nem lehet nyilvánosan megnevezni”, aigha történik hamarosan változás a szovjet-orosz-lengyel viszonyban.

A szovjet-lengyel viszony

Magától értetődő, hogy a szovjet-orosz-lengyel viszony megítélésében más szempontok is érvényesülhetnek, nemcsak a fentiek, hivatalosan azonban, angol—szovjet részről, egyelőre nem nyilatkoznak, azért, mert nem akarják a Szovjettel való katonai együttműködés száláját esetleges barátságtalan kijelentésekkel megterelni. Washington tanácsadja Sikorszkinak az ellentétek elsimitását s London is szívesen látná ezt, a jelek azonban arra mutatnak, hogy a vizsály elsimitását a területi kérdések ideiglenes kikapcsolásával szeretnék. A Daily Herald legújabb cikkéből — melyet genfi DNB jelentés nyomon a Rador is ismertet — mindössze annyi derül ki, hogy „különböző okokból, melyeket nem lehet nyilvánosan megnevezni”, aigha történik hamarosan változás a szovjet-orosz-lengyel viszonyban.

Jelentéseink a harcterekről

Németország és a megszállt nyugati területek felett 614 repülőgépet lőttek le a németek júniusban

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren tegnap különösebb harci események nem voltak. A német haderő nehéz tüzérsége Leningrád hadi fontosságú célpontjait megfigyelt jó eredménnyel támadta.

A Földközi-tenger területén tegnap német vadászpilóták és a légierő légvédelmi tüzérsége 24 ellenséges repülőgépet lőttek le, közöttük számos négymotoros nehéz-bombázó gép volt.

Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador). Az 1134-ik olasz hadijelentés:

Ellenséges légi kötelékek több Salernotartománybeli és néhány szicíliai és szardíniai helysére dobta bombát. A légi támadás károkat okozott és emberáldozatokat követelt.

A tengely vadászpilótái huszonnegy ellenséges repülőgépet, köztük tízenkét Liberator-mintájú négymotoros bombázót lőttek le. A légierő légvédelmi tüzérsége Trapani felett három és Olbia felett egy repülőgépet

Német katonai szakértő válasza Churchill beszédére

Berlin. (Rador). A DNB katonai munkatársa Churchill angol miniszterelnök beszédével foglalkozva megállapítja, hogy az angol kormányfő szavai katonai szempontból semmi újat nem tartalmaznak. A német távirati iroda rámutat arra, hogy a beszédben olyan részek is vannak, amelyeket Churchill 1940 óta állandóan ismételt. A beszéd a német főváros katonai körében mindazonáltal bizonyos érdeklődést keltett, mert hangsúlyozott bevallása a katonai helyzet megítélésében való ártózkodásnak, mely habozást néhány érélyes szóval nem lehet elleplezni.

Német körökben a következőket hangsúlyozták:

1. Berlin megegyezik abban Churchilllel, hogy az ősz beállta előtt több arcvonalon súlyos harcokra kerül sor. Német katonai körökben azonban azon a véleményen vannak, hogy a szovjet részéről való kombinált támadások vagy az egyoldalú angol-amerikai bombázások nem sorozhatók ide, annál inkább itt említhetők meg azok a hadműveletek, amelyek ellen Churchillnek semmi ereje nincs.

Jó, ha megemlítjük ezzel kapcsolatban — folytatódik a jelentés — hogy 1940 év nyarának hadjárataiban Hitler Adolf 9 hónapon keresztül katonai szempontból egyáltalában nem indított műveleteket nyugat ellen s ebből a tényből az ellentábor epp annyira téves, mint végzetes következtetéseket vont le.

A jelenlegi helyzet

A jelenlegi helyzet a német, olasz és szövetséges seregeket felkészülve találja arra, hogy az ellenfélnek Európába való behatolását elvágják. Mindez a leghatározottabb eszközökkel és az 1940 óta a legkedvezőbb földrajzi körülmények között történhetik. A jövőendő hadműveletek feltevésének azonban nem szabad elfeledtetnie az ellenséggel, hogy a saját területükön harmadnyak között vannak, mint a támadók. Tíz és tíz millió ember áll lábbal a fegyverrel Európában, hogy összességük erejét az angolokkal és amerikaiakkal.

Berlin legkevésbé sem aggódik egy inváziós kísérlet eredménye felett. Egyébként Churchillnek azokat a szavakat, amelyek a földközi-tenger; és másutt való kemény harcokról szólnak a levelek lehullása előtt, Berlinben az angolok által bejelentett határidő újabb éhhalasztásának tekintik — fejeződik be a jelentés.

A tengeraltájtájtó-háború

2. Amit Churchill a tengeraltájtájtó háborúról mond, mindennél jobban bizonyítja az ellenséges táborban uralkodó habozást, — írja a DNB katonai mun-

Ezen a területen az ellenség tegnap összesen 30 repülőgépet veszített.

Magános ellenséges repülőgépek az elmúlt éjszaka a nyugatnémetországi határvidék fölé repültek és károkat okoztak.

Június hónapban a német birodalom területe és a megszállt vidékek fölé lőtt a német légierő és a haditengerészet 614 angol és északamerikai repülőgépet lőtt le. Ezek között 408 négymotoros bombázó gép volt.

semmisített meg. Más két repülőgépet a Jón-szigetek légvédelmi tüzérsége pusztított el. A lőtt gépek személyzetéből többet foglyul ejtettek, ezek ejtőernyővel ugrottak ki a zuhanó gépből.

A hadijelentés kiegészítésül közlik, hogy a légítámadások következtében negyvenötén meghaltak és kilencvenheten megsebesültek. A csütörtökről péntekre hajló éjszaka Palermo elleni bombázás halálos áldozatainak száma időközben harminckettőre, a sebesülteké hatvannyolcra emelkedett.

katársá. — Ha ezeket a szavakat a német tengerészeti szakértők körültekintő kijelentései melé állítjuk, jól lehet látni, hogy az angol miniszterelnök számtalan olyan irányba térnek, amely nines ellentétben a német hadvezetés céljaival. Valóban, Churchill e háború más szakaszaiban is tett már a tengeraltájtájtó háborúval kapcsolatban hasonló kijelentéseket, hogy azután számot kelljen vetnie azzal a helyzettel, amely az óceánon állandó halálos veszedelemet jelent az angol hajózás számára. Tény, hogy a német tengeraltájtájtó fegyverem, amely hónapok óta megszakítás nélkül harcol, ma átsoposítás alatt áll. Ez azonban nem egész egységének az elsüllyesztése következtében történik, — mint az Churchill megállapítja, — hanem jól átgondolt terv alapján, amely többek között magába foglalja az ellenfél által alkotott újszerű védekezés semlegesítését is.

A légi háború

3. Ha Churchill titokzatos ígéreteinek, megígéri a német ellenintézkedéseket az általa megindított légi terrort szemben, akkor az angol miniszterelnök ezen szavai bizonyos idegessége is előárulnak, amelyet Németországban jól megértenek. Ezért német katonai körök

A politikai arcvonal

A Daily Herald valószínűtlennek tartja a szovjet-lengyel viszály kiküszöbölését

Genf. (Rador). A német távirati iroda, a DNB, jelenti:

A Daily Herald című angol lap nem ad hitelt azoknak az amerikai forrásból Londonba érkezett híreknek, melyek szerint Churchill miniszterelnök és Roosevelt elnök azon fáradoznak, hogy megkíséreljék az ellentétek kiküszöbölését Moszkva és a londoni lengyel emigráns

Az Aksam irja: Törökország nem gondol arra, hogy az utolsó pillanatban területeket szerezzen

Isztanbul. (Transcontinent Press). Szadák török képviselő az Aksam című lap hasábjain a jelenlegi háború okaival foglalkozva megállapítja, hogy a most folyó háborút illetően Törökország semmiképp sem hibáztatható.

— Törökországnak semmi közössége sincs a hadviselő hatalmak jelenlegi kérdéseivel és arra sem gondol, hogy az utolsó pillanatban majd bármely területdarabot megszerezzen. E háború igazi oka — ez tény és való — a versaillesi békeszerződés, — hangsúlyozta Szadák.

— Törökország egyetlen célja az, hogy határait és területeit egészben és sértetlenül megőrizze. Ez okból maradt semleges Törökország és semleges is fog maradni a háború befejezéséig.

Az elhagyott és elhagyatott falusi családokéért!

A falusi jótékonyt nem lehet olyan könnyen megszerzeznél, mint a városit. Ennek az oka elsősorban az, hogy sokkal nagyobb területen sokkal nagyobb tömegről van szó. Nyomoronyhító tevékenységünk az önszegélyezés egyedül helyes gondolatán alapul s ha falun nagyobb a szükség, sokkal több és egyszerűbb a segítés lehetősége is, mert mégis csak könnyebb darabka kenyéret törni a szűkölködőknek ott, ahol a kenyér megterem. A nehézség a falusi élet természetében van, furesza ellentétben azzal a ténnyel, hogy az önszegélyezés legszébb, legnősből példát éppen a falu mutatja fel a nagy, lekétrázó közös veszedelmek idején.

A tűzvész, vagy árvíz rendszeresen megnyitja a falusi jóság bőségszáróját s ilyenkor gyors és bőséges segítyt kap a rászoruló. A lassu folyamatok azonban elkerülik a falusi ember figyelmét. Nehéz munkát végez és sokszor az egykedvű természet ridegsége szabja meg lelki élete törvényeit is. Nem cseppen meg olyan hamar se a szeme, se a szíve, mint a városi embernek. A nehéz élet jó ismerőse s úgy találja, hogy nevelője is. Ezért nem veszi észre még szomszédja terhes életét se, ha az nem túlságosan siklott. Ha a nálánál szegényebbek rászorulnak a támogatására, ebben gazdasági előnyt lát s igyekszik megragadni. Régi törvény, hogy hogy ahol sok a szegénység, ott olcsóbb a napszám s könnyebb banni a napszámossal. Az a városi ember itélje el ezért a falusi gazdát, aki nem ugyanígy viselkedik adott esetben; aki nem örvendett már annak, hogy olcsóbban fogadhatott szolgálat, mert a falu nyomorúsága

— nemrégén még — a városra hajtotta a falusi leányokat.

Bizony, rideg törvényei vannak a falusi jótékonykodásnak. Nem is lehet megszerzeznél az itteni nyomor enyhítését kenetteljes, szép szavakkal. Hiába a katedrálról és a szószék-ről hangzó imádságos felhívás. Imádsággal a jó Istenhez kell fordulni nem a keményszívű emberi nemhez. Falun az önszegélyezés így nem megy. Pedig még is mennie kell! És most kell ezt előkészíteni, a nyáron és ősszel, hogy télire valamennyire rendben lévőnek érezzük ezt a nehéz kérést.

A nagy, de egyáltalában nem elérhetetlen cél az, hogy a jövő télen minden falu lássa el a maga szegényeit. Az eszköz ehhez: megtörni a falu természetes közöny rideg kérgét azzal, hogy tudatossá tesszük a közös feladat érzetét. A falusi nincstelenség a katonai szolgálatra bevontak családjaiknak, az elhagyottak családjaiknak segítő szemmelátása van olyan komoly feladat, mint az utcákat felperzselő tűzvész, vagy a házatok elsodró áradat elleni védekezés. Meg kell értenie ezt — saját maga érdekében is — a katonai felmentést élvező középbirtokosnak, de meg kell értenie annak a dohány- és cukorrépa-termelőnek is, aki itthon dolgozhatik s tán érzi is, hogy a szomszédjában lakó hadiözvegy, vagy elhagyott asszony a maga esetét, vagy behívott urára gondol, amikor őt látja.

Mind, akik itthon lehetnek, dolgozhataak és termelhetnek, viselkedjenek úgy, hogy testvéri kéznuyjtásukat el fogadják azok, akik majd hazajönek.

KACSÓ SÁNDOR

érdeklődéssel állapítják meg Churchill ezen elgondolását, amely a polgári lakosság ellenálló ereje elleni általános támadásról beszél. Német légügyi szakértők kijelentik, hogy egy szép napon, amikor azonban már valószínűleg késő lesz, Churchill meghánja ezt a barbár légiháborút, amelynek ő a szerzője.

NAGYOBB HAJÓGYISÉGEK FUTOTTAK KI A GIBRALTARI KIKÖTŐBŐL

Lisszabon. Portugál lapértésülések szerint Gibraltár kikötőjéből 25 megrakott kereskedelmi hajó indult el a Földközi-tenger irányában; ugyancsak a Földközi-tenger felé indult el hadianyaggal megrakva 8 nagy partraszállási hajó is.

TÖBB MINT 12 MILLIÓ KÜLFÖLDI MUNKÁS NÉMETORSZÁGBAN. (Berlin.) A háború kezdete óta állandóan nő a Németországban dolgozó külföldi munkások száma. A háború kezdetén csupán 500.000 volt a külföldi munkások száma, ez a szám ma 12 millió és 100.000-re emelkedett a hadifogllyokkal együtt. Ebben a számban nincsenek benne azok a hadifogllyok, akiket Németország területén kívül foglalkoztatnak.

PESTIS PALESZTINÁBAN. (Szmírna.) A palesztinai Barnana községben, amelynek lakossága kizárólag zsidókból áll, pestis ütött ki. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a pestisnek Palesztina más helyeire való terjedését megátolják. Az első pestises megbetegedés egy gabonaraktár munkásai között volt.

BETEG AZ IRAKI MINISZTERELNÖK. (Szófia.) A bagdadi rádió közölte, hogy Nuri Szaid, Irak miniszterelnöke néhány nappal ezelőt súlyosan megbetegedett. (Europapress.)

PARIZS HATÁRÁBAN NEMSOKÁRA MEGSZÜNİK A VÁMSZEDÉS (Vichy.) Cathala francia pénzügyminiszter közölte, hogy augusztus elsejétől kezdve Párizs határában megszünik a vámszedés. (Havas-OFI.)

TÖRÖKORSZÁG HAJÓKAT VÁSÁROL. (Isztanbul.) A Tasvirí Efkar című török lap értesülése szerint tárgyalások folynak a török kikötőkben horgonyzó idegen szállítóhajók megvásárlása érdekében. Törökország hajlandó lenne 7—8 ily hajót megvásárolni.

Lemhatár

Mi lesz a világból?

A vidékiek tekintélytisztelői. Azt hiszik, az ember többet tud náluk. „Mi lesz a világból?” — kérdik nyugtalanul. S én megpróbálok felelni.

Két eset lehetséges. A jobbik az, hogy új XVI. század vagyunk. Aki ismeri valamelyest azt a kort, tudja, hogy alig maradt jőzőn ember a földön. Asztigmatikus kor volt, senkinek se látta az igazi alakját. A világ cinkosokból s halálos ellenfelekből állt.

De erre a zivataros századra nagy rend következett, még Olaszország is visszaszerezte a leki egységülét, a spanyol csizma alatt. Ez a franciák nagy százada, ez Calderon és Leibniz fényes kora. Csak Anglia szegi még a szabályt: ő már a francia rémuralomnak mutat példát a rituális királygyilkosságai.

Ismétlem: ez a jobbik eset. Vallásáborus kor, új XVI. század vagyunk. Bizhatunk a XXI. században: új XVII. század lesz belőle. S ha mindent túlélünk, talán még mi is elmondhatjuk Sieyès abbéval: „J'ai vécu”; magyarul: „tul-éltem”. Ez lesz a főművünk.

A rosszabbik eset az, hogy új VI. század vagyunk s a szemünk láttára meghal egy kultúra. De kik az új barbárok? Kik hozták az új kultúrát? Ezt a rómaiak se tudták annakidején. A németek szeretnék azok lenni, de másfél-ezer éves múlttal nem lehet barbárrá visszafiatlanni. A germánok s a latinok közt ma már nincs igazi korkülönbség.

Amerika? Ez legfeljebb Bizánc. Bizonyos tünetek szerint egyenesen tetszeleg magának ebben a szerepben. Bizánc azonban csak egy más kultúra különleges kinövése; színes, érdekes parazita, de nincs helye a nagy kultúrák közt. Amerika a két utolsó századon alapul: mi várjunk tőle?

A slávok? Azok is köztünk élnek másfél ezredéve; ismerjük a szomorú titkaikat.

Csupa titok. Jobb, ha asztalhoz ülünk, bor tán okosabbá tesz.

Eszembe jut, amit a háboru előtt halottam egy külföldi repülőtlől. Világ-szerre akkor kezdték gyakorolni a zuhanóbombázást. „Az első zuhanás iszonyu volt” — mondta. „De a negyediknél vagy ötödiknél valóságos erotikus mámor érzetem.”

Csakugyan? Az egész földgömb Biotörbaggá változik?

A század elején egy utópista regényben a marslakók megtámadták a földet. A dolog egyszerűbb: maga az ember vált marslakóvá.

„Ha a kultúra elkorcsosul, sokkal gonoszabb, mint a legnagyobb barbárság.” Schiller írta ezt a francia forradalom után.

Most ért ide egy német könyv egy középkori olasz szobrászról. Az ilyen könyvet azelőtt rendszerint „szüleimnek” vagy „feleségemnek” ajánlották. Most ezt olvasom a cimlap után:

„Tanítványaimnak és barátaimnak: G. N.-nek, elesett Krétában, 1911. május 23-án; H. von W.-nek, elesett Prepelitárái, 1911. július 11-én; E. F. von M.-nek, elesett Moon szigeténél, 1941. szeptember 17-én.”

Mi ez? Hósi kultusz vagy a tudomány csöndes tüntetése? Azt hiszem, egyik sem. Csak a tanár halk sóhaja az üres tanyeremben.

CS. SZABÓ LÁSZLÓ

Magyar képirás

A délerdélyi művészek nemrégiben lezajlott közös tárlatán a szemlélő meglepetéssel állapíthatta meg az ugynevezett „magyaros” tárgyválasztás aránylag csekély kiterjedését. Jóllehet az átlagközönség érdeklődése szinte követelően fordult ilyen tekintetben a művészek felé, a kiállítók legnagyobb része tartózkodott a salangos magyarkodástól.

Van valami rejtélyesen törvényszerű abban, hogy a hivatására valamit is adó festő nem bokorugró menyecskél ábrázolásával akar bennünket meggyőzni. Ha így tenne, nem sokára egyik néhai festőnk sorsára jutna, aki a délelőtt felvett kölesén fejében délutánra már olyan székelly legényt, székelly tájat, székelly bihalokat festett, hogy az ember szíve sirt a gyönyörűségétől.

Akár az egykori petőfieskedők, akár a cigányzene cifrázatos nemzetieskedése, a festészet vagy a szobrászat sem győzhet meg bennünket csupán külsőségekkel. Még nem okvetlenül magyar az a festészet, amely árvalányhajos legények vesztet csárdászását ábrázolja, vagy az a szobor, amely posztó harisnyával, zokkival és piros eszímával ingerli magához a szemét. Ez lehet néprajzi különösség, idegeneknek kínált felszín-magyar-ság, de nem magyar képzőművészet.

Képek és szobrok esetében nem mindig könnyű ítéletet mondani, hiszen ezek színnel, vonallal, fávlattal, tehát tiszta külsőségekkel szólnak

hozzánk. De ha a költészet vagy a zene területén ösztönösen megérezzük a lényegien magyar műveket és szinte az alvajáró biztonságával választjuk el a buzát a pelyvától, akkor ennek a szabálynak, ennek a megérzésnek érvényesnek kell lennie a képzőművészet területén is.

A kép vagy a szobor magyarságának valahogy belülről kell jönnie. Nem is annyira a képből, mint inkább a művész egyéniségéből. A tárgyválasztás nem kötelező, sőt olykor gyanús. Kötelező azonban a művész lelekvalasztása, az a végzetes elkötelezés, amely az alkotót egy bizonyos közösség ösztönös életének részévé teszi.

Ha ez az elkötelezés megtörtént, akkor a művész nyugodtan rábízhatja magát festői vagy szobrászi vágyainak áramlására. Világos fejjel és értelmi erejének lathatásával alkothat. A világ valamennyi festői tárgyat vásznára veheti. Mert művének nemzeti hovatartozást nem a piros eszima, vagy a fekete bivaly, hanem a belőle kiáradó lélek fog adni.

Ez a magyar festészet aztán az egész világhoz is szól. A cifrázkodó különösség, a felszín-magyar-ság ritkán kap menlevelet a népek nagy versenyében. De az olyan belülről magyarokat, mint Kodály vagy Tamási sohasem fogja kalodájában egy határ. Ezt a példát a magyar képirásnak is észben kell tartania.

SZEMLÉR FERENC

VERSEK

Dante

— Michelangelo Buonarroti —

Eminnen a vakok völgyébe ment le S megjárva mind a poklok éjjelét, Az értelem vezette élve még Az Ur elé a tiszta fényre leive.

Mint sarki csillag gyult a végtelenbe S a vak világon örök fénye ég, Végül megkapta ő is érdemét, A jobbák rendes díját érdemelve.

Mert Dante művét ésszel föl nem érte Se intelmit a hütlenn, dőre nép, Mely égi jussát könnyen elfécsélté.

Dé bárcsak én is ennyi bajjal küzdnék, Számízve is odadám én cserébe Hly virtusért a világ gyönyörét!

Horváth Béla fordítása

Jövendölés

— JULES SUPERVIELLE —

Majd egy napon nem lesz egyéb a Föld, mint vakforgású térség mely összetéveszt éjt s napot, Az Andések ege alól eltűnnek mind a nagy hegyek s el minden szakadélt.

Amennyi ház volt a világon, abból csak egy erkély maradt s a roppant nagy ember-családból ő s bánat, mely az égre csap.

A boldogult vén óceánból enyhe sóit lenget a szél; a repülőhalnak honáról immáron semmi sem beszél.

Egy kilencszázötös vagonból négy sintelen kerék marad, a táján véle egyivásu, három gőzzé vált lányalak kékeli: Páris messze még? De csak az Ur szagát érzik, mely szagattja az ember szívét.

A rengeteg erdő helyén madárdal csap a magasságba, melyet immáron hovatenni, sőt, még hallani sem fog senki, csak az Ur, aki így beszél hallván: „ez biza seregély”.

Fordította: JÉKELY ZOLTÁN

Miért nevettem ma éjjel?

— JOHN KEATS —

Miért nevettem ma éjjel? Semmi hang, válaszolni sohse méltóztatott sem fönt az ég, sem a pokol alatt. Így hát ember-szívemhez fordulok.

Szívem! Te meg én oly busak vagyunk: szólj, mért nevettem? Oh sír! győtrelem! Oh éj! örök éj! Milyen bánatunk, hogy ég s pokol s szív nem felel sosem

Mért nevettem? Tudom, mit ad az élet, boldog csucsain járnak álmajm; mégis vállalnám, most rögtön, a véget, és állnék a föld tarka romjain:

sok s nagy a vers, hir és szépség hatalmasa de több a Vég — a Vég a Lét jutalma.

Fordította: SZABÓ LŐRINC

Corso-mozi, Arad

Ma nagy MATINÉ
30 lejes
egységes helyárrakkal

Szélrózsa

KÉPZŐMŰVESZEINKKEL foglalkozik a „Kronstädter Zeitung” E. H. (Hönigberger Emil) jelzéssel. Többek között a következőket írja a brasov-brassói együttes tárlatról: „A Romániai Magyar Népközösség keretein belül nyílt meg a délerdélyi magyar képzőművészek első kiállítása és mint jelentős siker könyvelhető el. Jóllehet a magyar kereskedelmi iskola termei szűkek kereken 150 kép kiállítására s ezért már jól előre le kellett mondani a képek művészein ható felfüggesztéséről, a fontos az, hogy mégis pillantást vehettünk az új magyar festőnemzedék teremtő munkájába, amely sokatígérőnek mutatkozik és egészséges fejlődés útján van...” Miután a cikk egyes kiállítók képességeivel foglalkozik, szerző így fejezi be a méltató hangon megírt ismertetőt: „A kiállítás mindenestre megtekintésre érdemes. Országunk magyar festőinek minden bizomnyal újabb biztatást fog adni, annál is inkább, mert a kiállított képek nagyrészét már meg is vásárolták.”

VOLLRATH CONRAD ÉS SCHUNN HEINRICH Délerdélyben lakó német festők együttes kiállítása Brasov-Brasóban a délerdélyi magyar képzőművészek tárlatával szinte egyidőben nyílt meg. Összinté irigységgel néztük a Német Népesoport tulajdonát képező hatalmas kiállítási helyiséget. Ugyanakkor, amikor mi két-három művész alkotásait voltunk kénytelenek egy falra három sűrűn egymásfelé függesztett sorban elhelyezni, a két német festő akvarelljei és olajképei tiszta magányosságukban minden erényüket megmutathatták. Schunn Heinrich különösen levegős, világos, szinte japános egyszerűséggel megfestett akvarelljeivel bilincseli le a szemét. Havasi tájában mindig meglep a hegyeknek ég felé törő ha-

talmas boltozódása, mely az egész képet magasbarántja és még a legbékésebb tájnak is erős mozgást ad. Olajképeiben már nem annyira meggyőző, noha Bucsecs-ábrázolása színeivel és méreteivel is lenyűgöz. Vollrath Conrad olajképein forrongó, sötét, szinte a teremtés hőjét magukon hordozó színek tűnnek fel. Korábbi festményeinek társadalmi hátterét most tájbrázolások váltják fel, de még téli képeiben is sárgák, zöldek, cinóber-színek uralkodnak. Szinte természetes, hogy e forrongó színháznál aktjainak komoly erotikumot kölcsönöz, de műteremképeit és belső tér-ábrázolásait nehézkessé és fojtóvá teszi. (Sz.)

KOSZTOLÁNYI-NOVELLAI valamikor ugyanolyan értékűek lesznek, mint amilyenek váltak Mikszáth novellái. Ez utóbbiak az anekdotás elbeszélések nagyszerű bemutatói, a Kosztolányi-novellákat drámai novelláknak nevezhetjük és a ki nem fejtett dráma új műfaját jelentik irodalmunkban. Ezek a Kosztolányi-novellák az író legsajátosabb és legkiválóbb alkotásai. Most jelentek meg újból nyomtatásban, főként az ifjúkori novellák, mert Kosztolányi népszerűsége erősen növekszik.

BECS VÁROSA jelenleg egész sor kiállítással igyekszik folytatni a régi dunaparti császárváros magasszínvonalú kulturális hagyományait. A kiállítások pusztá felsorolása már magában is izelítőt adhat az idei nyár gazdag kulturális programjáról: 15-ik századbeli vadászfegyverek és vadászeszközök, német rajzok a századforduló korából, hét évszázad kovásművészetének szemléje, keleti szőnyegek, a német kézműiparművészet 1943 évi szemléje, végül pedig „A jelenkor magyar művészeté”.

Kinn, a határban...

A bibliai hét kövér esztendő bőségét idézi most a Bánság. A határ maga a gazdag beteljesedés, amerre csak ellát a szem. Csodálatosan lenyűgöző kép. Amint szűkös esztendő után most bő- egeses áldást látja ismét az édes anya- föld. Milyen szegényes látvány ehhez képest egy késhenyen elhatárolt, termé- szetből célzatosan kiragadott mozikép, amint olykor népies filmekben szoktak mutatni. Beláthatatlan messzesé- gekig sárgán hullámzik a kalász-tenger, ahogy már érett, elnehezült fejét hajítja a buza, az árpa és a rozs, közben köz- ben tömött zabtáblák, amelyekre már most aggodó szemmel néz a gazda, hogy elbír-e velük a gép, ha majd elkövetke- zik a takarítás ideje. Ilyen termés em- beremlékezőt őta nem volt, de ugyan- ilyen bőségesnek ígérkezik minden más vetés is ezidén. Már is oly dalús a kukorica, mint máskor legfeljebb augusztusban, gyorsan ismerősök a ré- pa, a krumpli a földben, fejlődik a többi takarmánynövény is, az idén lesz lát mível etetni a szegény állatot. Igen, boldog örömmel ismételtethjük a hét kövér esztendő hasonlatát. Lám, már tányéroszkodik a napraforgó, lesz olaj, s gyönyörűnek ígérkezik a dohány is, mily nagyok, húsosak máris a levelei! Még a máktermés is rendkívül. Az el- szálló virágszirmok alól végnélküli had- seregként sorakoznak a diónyi mák- felek. Roskadoznak édes terhülők a gumölcsfák s minden jót ígér a szabó is. Lesz tehát bor, buza, és ha Isten be- tetőzi ajándékait, a győzelem után meg- adja talán a békességet is.

VERES SÁNDOR

Ezerkét száz német önkéntes in- dult el Lugoj-Lugostól Németországba. Lugoj-Lugostól jelentik, hogy újabb vonat indult a Bánságból Németország- ba, az SS-alakulatba besorozott bán- sági német önkéntesekkel. A Südost- deutsche Tageszeitung ezzel kapcsolat- ban jelenti, hogy Lugoj-Lugostól 1200 főnyi önkéntes csoport indult utnak. A bevonuló önkéntesek Lugoj-Lugostól, Caransebes-Karansebesről és Orsová- ról, valamint a városok környékéről — összesen 28 helységből — valók. A Né- metországba indult önkénteseket Schmidt Andreas német néposportvezető bu- csuztatta és az ünnepélyes búcsuztatá- sán megjelentek a hatóságok képviselői is.

Közmunka megváltási díja Devan- Dvén. A város együttműködési bizottsá- ga ülést tartott, amelyen jóváhagyta a pénzügyi osztály által a kötelező köz- munka megváltására megállapított díja- kat. A közmunka napi megváltási díjai a következők: kézzel végzett munka 300 lej, állati erővel vont késsival végzendő munka 1000 lej, gépjárművel végzett munka 2500 lej, köztisztviselők, magán- tisztviselők és nyugdíjasok egy napi munkamegváltása 150 lej. A kivetési bi- zottság megkezdte munkáját és 10 nap mulva a kivetési jegyzéket közszemlé- re bocsátja.

Csak egy napon!

A 20 milliós

elosztható nagydíjból a

Gheorghe Stănoiu

Kollekturánál a következő díjrészeket nyerték:

1 milliót az 5807 sz. 1 milliót az 5906 sz. 1 milliót a 12556 „ 1 milliót a 12694 „ 1 milliót „ 33364 „ 1 milliót „ 39751 „ 1 milliót „ 70802 „ 1 milliót „ 75956 „ 1 milliót a 77543 sz. kiegészítő.

Timișoara

Belváros: Bdul Regele Ferdinand No. 6 Tel.: 30-06 Gyárváros: Piața Traian 2 Tel.: 46-41

Arad:

Palatul Teatrului Tel.: 26-94 Kivánság esetén a sorsjegyeket postán küldjük el.

Julius 5. hétfő R. k.: Zak. Antal Prófét.: Emese Ortodox: Anatól

Napkelta: 4 ó 8 p. Nappnyugta: 20 óra A nappal hossza: 15 óra és 52 perc

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivé- telével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: 1, Piața Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások Reclama hirdető-irodában, Metianu- utca 6. Telefon: 17-11.

— Colan kolozsvári püspök látogatása Alba Iulia-Gyulafehérvárról. Nagy ün- nepességgel fogadták Alba Iulia-Gyula- fehérvárról a görög keleti hívek Colan Nicolae kolozsvári román püspököt, aki egyházmegyéje délerdélyi részeinek látogatására érkezett. A püspök két napig tartózkodott Alba-Iulia-Gyulafehérvá- ról és onnan Sibiu-Nagyszéchenbe utazott.

— Fogyasztási üzemek cukorellátása. Timișoara-Temesvár közlelemzési szol- gálatá most adja ki a cukrászok, ven- déglősök, bogdátulajdonosok és cu- korral dolgozó kisiparosok cukorutalvá- nyát. Az érdekeltek három napon be- lül vegyék át az utalványt.

(*) Esküvő. Vágó Dusi és Horváth Antal július 4-én, vasárnap este 6 óra- kor tartják esküvőjüket az aradi mi- norita-templomban. (Minden külön ér- tesítés helyett.)

— A katonai könyvecskék láttatkozásának további sorrendje az aradmegyei község-ekben a következő: Tarnova-Ternova község- ben augusztus 4-én Chier-Kurtaker, Drau- Doroszlófalva, 5-én Araneag-Székesarany- ág, Dud, 6-án Nadas-Nadas, Minisel-Almé- nes, 7-én Silindia-Selend, Camna, 8-án Ierco- seni-Ujrákos, Luguzau-Lugozu, Satul Mic- Dezsőháza, 9-én Tauti-Feltot, Minisul Sus- Felmenés, 10, 11 és 12-én Tarnova-Ternova községbeli könyvet láttatmozzák. Ineu-Bor- osjenő községben 11-én Apatcu-Apáti, Be- rechiu-Alsóbarakony, Metiseri, Boșig-Boș- szeg, 12-én Cermei-Csermő, Cheralus-Kerü- lős, 13-án Gurba-Garba, 13, 14 és 15-én Ineu-Borosjenő, 16-án Traian, Mocrea-Apa- telek, 17-én Moroda-Marót, Iermata-Fekete- gyarmat 18-án Sicula-Sikula, Somoschés- Szomoskeszi, 19-én Rapsig-Repszeg, Ma- nerau-Monyoró, 20-án Sepreus-Septős, köz- ségbeliek katonai könyveit láttatmozzák. Se- bis-Borosbes községben július 21-én Bar- sa-Barza, Aldesti-Aldófalva, Volvieni, 22- én Buteni-Kőrösbükény, Chisindia-Kesend, Păișeni-Păjes, Vasoaia-Vészalja, 23-án Dezna-Dezna, Buhani-Bajnokfalva, Laz- Dézmalás, Moneasa-Menyháza, Neagra-Kis- félétefalva, Rănușă-Kisróna, 24-én Slatina Cris-Mikeszalatna, Prajesti, Donoeni-Dănce- falva, Ignesti-Ignafalva, Miniad-Menyéd, Nadalbesti-Nádalmás, Salajeni-Szelezsény, 25-én Susani-Suszátfalva, Sebis-Borosse- bes, Birindia-Borosberend, Paulian-Gosd, Prunisor-Kertes, Cuied-Köved, Hodis-Za- rândhodos községbeliek katonai könyveit- kéit áttatmozzák. Gurahont-Honető község- ben július 27-én Gurahont-Honető, Bon- testi-Boneafalva, Buceava-Solymosbucsa- vá, Hontisor — Honoer, Iacobici-Raj, 28-án Madrijesti-Madarsák, Saturau-Seléndiget, Secas-Alsószerkás, Iosasel-Jószáshely, Dul- cele-Edeslak, 29-én Valea-Mare, Zimbru- Zembrád, Almas-Háromalmás, Joia Mare- Kőrösvánd, Cil-Alesil, 30-án Măstesti- Mosstafalva, Radesti-Bogyófalva, Cărcăna- Koroknya, Fenis, Iosas-Jószás, 31-én Pes- cari-Holdmészes, Dieci-Déce, Revetis-Rékes, Rosia-Maroshollád községbeliek katonai könyveit láttatmozzák. (Folytatjuk.)

— Száz kiló vajat loptak. A rendőrség az éj folyamán elfogta Kiss Imre és Funk Jakab timișoara-temesvári lakos- kat. Száz kiló vajat volt náluk és a ha- tóság megállapította, hogy a vajat a vágjgyárból lopták.

— Betörés egy gummiipari üzemben. A timișoara-temesvári Arena gummi- ipari üzemben az éjjel ismeretlen tet- tőcök betörést követtek el. A tettesek a pinceablakon át behatoltak az üzem- raktárba, felfeszítették a pénztárazstál- fiókját és abból 30.000 lej készpénzt vittek magukkal.

— Uj áldozópapok első miséje. (Saj- tud.) Márton Aron római katolikus pü- spök — mint megirtuk — nemrég szen- telte föl áldozópapokká a Szent Ferenc- rend hunedoarai-vajdahunyadi teológiá- jának három végzett növendékét, akik közül kettő most tartotta meg első mi- séjét, P. Ferenc Ervin Mican-Mikefal- ván az Eperjessy-család kápolnájában tartotta első miséjét. A manuduktori tisztet P. Seress Julián mediasi-med- gyesi ferencendi házfőnök látta el. A másik ujmisés, P. Salamon Benignus Sauci-Szőkefalva községben mutatta be első miséjét, manuduktork Salamon Imre simeriai-psi segédlelkész volt, az ünnepi beszédet pedig P. Timon Dániel hunedoarai-vajdahunyadi házfőnök mondta. A harmadik ferences ujmisés legközelebb tartja első miséjét.

— Részleges áramszolgáltatási szünet Aradon. Vasárnap, július 4-én délelőtti 8 és 14 óra között a hálózat javítási munkálatai miatt az Aurel Vlaicu uton, Sága, Buzsák és Gáj külvárosokban, valamint az aradi állomás környékén és a Peceia-Pécska—Seitin-Sajtény vona- lon az áramszolgáltatás szünetelni fog.

A RIPACSDIREKTOR ÖTLETE Tücsök, a ripacsdiraktor, előadás után benyitott a pénzárba. A felesé- ge éppen olvasta a zabszemeket.

— Na — mordulj rá a direktor a feleségére — hogy állunk?

— Harmincegy hangya jött el és pár pondró volt a karzaton.

— A keszerve nemjőgt — nyult istökébe csdájával a tücsök — ho- gyan fizetjük ki a társulatot?

Az asszony is dühös lett:

— Ez az. Már régen mondom, hogy jobb lenne mozt csinálni a vakond- nál.

— Ehh — kezdett le-fől jórni a di- rektor — és mi lenne az én művészi ambiciómmal? Meg a társulattal? Lári-jári... Hanem, hopp! Megvan. Társulok a csigával.

— Gondolod, hogy van tőkéje?

A tücsök megállt a felesége előtt:

— Tőkéje aliga van: ellenben vet- tentően érti a cizember, hogyan kell tele házat csinálni...

— Mozik műsora, Július 4, vasárnap és július 5, hétfő: Arad: Aró: „A nagy- hercegnő szórakozik” (Paola Barbara), Corso: „A hölgy szeszélyes” (Danielle Darcieux), Forum: „A házasság sztrájk- ja” (Hell Finkenzerler, Paul Richter), Urania: „Szertefoszlott álmok” (Heins Rühmann, Horta Feller). — Timișoara- Temesvár: Apollo: „Az idősebb főnök” (Otto Wernicke, Karin Himboldt). At- lantik csak vasárnap: „Sherlock Hol- mes” (Hans Albers), a Capitol: „Látha- tatlan láncok” (Alida Valli, Carlo Nin- chi, Andrea Checchi), Corso vasárnap: „A navarrai királynő” (Else Merlin, Gino Cervi, Clara Calamai), hétfő: „A velencei hóhér” (Paola Barbara, Rosse- no Brazzi), Thalia: „Derengés” (Ursula Grabley, Viktor Staál). — Fratelia- Ujksoda: Fratelia: „A titokzatos gróf- nő” (Marte Warrell), Roxy csak vasár- nap: „Kicsi ember, nagy ember” (Gusti Huber, Viktor de Kowa).

Márton Aron püspök bérmauton

Tarnaveni - Dicsőszen- t mártón. Márton Aron albainla- gyulafehérvári római katolikus pü- spök nyári bérmautja során felke- reste Beseneu-Buzásbesenyő és San- Pavel-Kereklőszentpál községeket és mindkét helyen számos serdült ifjút és leányt részesített a bérmálás szentségében. A püspök a bérmál- takhoz és a többi hívőhöz intézett be- szédében a hitben való erős kitartás- ra biztított, Sanpavel-Kereklőszent- pál községben a püspök felszentelte a temető kápolnájának új oltárát.

— Életbeléptek az új élelmiszerje- gyek. Timișoara-Temesvár városában most lépnek életbe az új élelmiszerje- gyek. A város közlelemzési szolgálata közli, hogy a július 5-től 11-ig terjedő héten az élelmiszerek szétosztása esak- nem az egész vonalon már az új élelm- ismerjegyek alapján történik. Ezen a hé- ten a kenyeret keresztények részére az új élelmiszerjegy-könyvecske második oldalán lévő 1, 2, 3, 4 és 5 számú ke- nyérjegyre, zsidó fogyasztók részére pedig az 1, 3 és 4 számú átvonalozott kenyérjegy ellenében adják. Kukorica- liszt, 500 grammnyi mennyiségben az új könyvecske 11. oldalán lévő 1 számú jegyre kapható, húst egy-egy jegyre 500 grammot, a 11. oldalán lévő 1 és 2 szá- mu husjegyre, 500 gramm szirt az 1 számú zsirjegyre (13. oldal) és cukrot a 36 számú kenyérjegy fejében adnak. Az egyetemleges utalványok közül kuko- ricaliszt és hus vásárlására a 28 számú heti utalványok, zsir vásárlására pedig a júliusra szóló utalvány érvényes. A régi élelmiszer-jegytkönyvecskéből ezen a hé- ten a 8. számú olajjegy érvényes, amelynek ellenében fejekint negyedi- tter olaj kapható.

(*) Orvosi hírek. Dr. Diel sebész, nő- gyógyász leszerelt és újból rendel déli- előtt fél 1-ig, valamint délután 3-4-ig. Timișoara, Odobescu-u. 3 szám. Szem- ben a józsefvárosi zárdával. — Dr. Pircea Ferenc, a sebészet és a sebészeti uro- logia szakorvosa, visszatért és újból rendel a lakásán, Arad, Mircea Banescu- utca 2/a alatt és a német kórházban, Iosif Vulcan 8 szám alatt.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Július 4, vasárnap: Arad: Dick (Marasesti-utca 1) Kárpáti (a villamos állomással szemben). — Timișoara-Temesvár: Belváros: dr. Lu- pea (10 Mai-uta 5), Gyárváros: Massalits (Badea Cartan-ter 8), Erzsébetváros: Sárge (Părumbeșcu-utca 1), Józsefváros: Eli Lier- Steinburg (Dragalina-ter 15). — Július 5, hétfő: Arad: Kálmán (Avram Iancu-ter), Chinaiu (Marasesti-utca 68). — Timișoara- Temesvár: Belváros: Ionescu-Heyer (Mercy- utca), Gyárváros: Dr. Sandovici (Daciler- utca 10), Erzsébetváros: Roxin (Axente Se- ver-ter), Józsefváros: Roxin (Axente Se- ver-ter). — Mindkét napon: Timișoara-Te- mesvár: Mehala: Chioreanu. — Fratelia: Ujksoda: Panajoth. — Freidorf-Szabad- falu: Eremici.

A 10 millió

lej értékű 50 díjból a

Gheorghe Stănoiu

Kollekturából

a következő számok nyertek:

Table with 2 columns: Winning number and Amount. Includes numbers like 200.000, 200.000, 200.000, etc.

Timișoara

Belváros: Bdul Regele Ferdinand No. 6 Tel.: 30-06 Gyárváros: Piața Traian 2 Tel.: 46-41

Arad:

Palatul Teatrului Tel.: 26-94 Kivánság esetén a sorsjegyeket postán küldjük el.

A katonai övezetben lakó személyeknek július 30-ig tartózkodási engedélyt kell kérniük

Megemlékeztünk arról, hogy a hivatalos lap június 12-i számában a nemzetvédelmi és belügyminisztériumnak közös rendelete jelent meg a határövezetek és katonai érdekövezetek kiterjesztéséről.

A rendelet megszabja, hogy egyéb előírások mellett mindazok a személyek, akik a határövezetben, illetve a katonai övezetben laknak, ott akarnak letelepedni, vagy csak birtokkal rendelkeznek az övezetben, engedélyt kell beszerezniük. Az engedélyt a hadtestparancsnokok adják ki.

Az engedélykérési eljárásról most a tímisorai hadtest parancsnoksága részletesen tájékoztatott. Az engedélyt minden, 15 évnél idősebb személynek kell kérni. Az erre irányuló kérelmet a családfele nyújtja be valamennyi családtag részére egy kérvényben. A kérvényhez mellékelendő: 1. Születési bizonyítvány, 2. házassági anyakönyvi kivonat (a nem házasságú személyeknél ez külön tüntessék fel), 3. állampolgársági bizonyítvány (csak nagykorúak részére), 4. származási (etnikai) bizonyítvány, 5. büntetlenségi bizonyítvány az ügyészségtől, 6. bizonylat a pénzügyigazgatóságtól vagy illetékes adóhivataltól annak igazolására, hogy a kérelmező az állam, megye és községgel szemben adóját az utolsó három hónapra kifizette; vagyonátlan személyekről mellékeljenek bizonylatot, 7. személyazonossági igazolvány hiteles másolata.

A kérelmező a kérvényben tüntesse fel a foglalkozását s részletesen indokolja meg, miért tartózkodik a katonai övezetben. A pontos lakcímen kívül a kérvényező jelölje meg, azt is, hogy az övezetbe való jövetele miért hoz lakott. Külön feltüntetendő végül, hogy mint tulajdonos vagy bérlő és mióta lakik az épületben.

KIKNEK NEM KELL ENGEDÉLYT KÉRNIÜK

Nem kell engedélyt kérniük: 1. Azoknak a személyeknek, akik 1939 szeptember 1. előtt óta laknak a katonai övezetben, 2. állami tisztviselőknek és katonáknak családtagjaikkal együtt, 3. azoknak a személyeknek, akik a katonai övezetbe tartozó fürdő- és idültóhelyen gyógyulás vagy üdülés végett tartózkodnak, 4. azoknak a személyeknek, akik ideiglenesen, legfeljebb 60 napi időtartamra érkeznek a katonai övezetbe s ott letelepedni nincsen szándékukban, 5. azoknak a személyeknek, akik a katonai övezetben való letelepedés iránti engedély elnyerésére kérvényüket már benyújtották és azoknak a személyeknek, akik bár 1939 szeptember 1. után telepedtek le a most katonai övezetbe nyilvánított helységeken, de előzőleg már ilyen engedélyt szereztek; ezek részére a régi engedélyt a helyorségi parancsnoksághoz (főtan a csendőrséghez) intézett kérvény alapján meghosszabbítják a kérvényben feltüntetendő a foglalkozás, származás, a régi engedély kelte és száma.

Mentessék a felsorolt iratok mellékléséről az államj nyugaltdíjasok, akik a kérvényhez a pénzügyigazgatóság vagy illetékes adóhivatal bizonylatát csatolják arról, hogy állami nyugdíjas és az utolsó három hónapra esedékes adójával hátralékban nincsen. A kérvényben tüntessék fel a faji zármazást is. Nem kell mellékelniük az engedély iránti kérvényhez az említett iratokat a volt tényleges tiszteknek és a mentülteknek.

A határetlen mozgósított, illetve nem a katonai katonailag összpontosított személy hazabocsátásától számított harminc napon belül kérje az engedélyt. A családtagjait engedélyre független a munkaadó elvezetéstől.

Az engedély elnyerésére irányuló kérvény a tímisorai hadtest parancsnokságához címzendők és a városokban a rendőrséghez, falun a csendőrséghez nyújtandók be. A kérvény benyújtásáról a kérvényező elismerést kap. A benyújtási határidő július 30.

Legideálisabb araszpítő, finomító a **GENIUS** szappan. Estén és napnál használatra. 1 téglány 150 lej. **GENIUS**-puder 1 doboz ára 200 lej. **GENIUS** szappan ára 100 lej.

Tölde s gyógyszertár, Arad

Fiúság

Kisfaludy Sándor

1772—1844

Híres költő a XIX. század első negyedében. A nemesi olvasók nála különbséget nem ismernek. Az irodalomtörténet mindinkább csökkenő lelkiséssel értékeli, de a magyar líra történetében mindig előkelő helyen marad. Boldog ember és boldog költő csaknem haláláig. Büszke és konok nemesember. Szeretné megállítani a napot az égen, csak hogy a nemesi kiváltságok megmaradjanak. De nemesi kötelességét is, a haza védelmét, ilyen komolyan veszi. Az utolsó nemesi felkelésben fontosabb szerepe van.

Atyja Kisfaludy Mihály, anyja Sándorffy Anna. Mindketten vagyonos középnemesek. A Kisfaludy-család büszke rá, hogy őseket az Árpádok idejéig tudja felvinni. Az apa kemény akaratu, gögőses nemes, szarnoka családjának és jobbágynak. Sándor előbb Győrött még jó tanuló, majd Pozsonyban inkább a német színházba jár, mint az iskolába. E miatt a szigorú apa hazarendeli és megparancsolja neki, hogy otthon készüljön prókátornak. Költőnk inkább felcsap katonának. Kadét egy erdélyi huszárezredben. Már ekkor elhatározza: „veszni indult nemzetünket magyar nyelv, írás és írás által végelehetleg szolgálja fogja.” Testőr Bácsben, megtanul franciául, olaszul. Komolyan művelődik és sokszor esik szerelembe a daliás ifjú. A testőrségtől áthelyezik Itáliába. Büntetés ez, mert látit testőrtársai között és feljelentést tesz parancsnoka ellen. Eppen ekkor ismerkedik meg Szegedy Rózával, a Dunántul egyik igen gazdag és előkelő család leányával. Szeretné minél előbb feleségül venni.

Am Róza tud a daliás testőrnék egy Medina nevű bécsi táncosnóval való hosszabb viszonyáról és nemet mond. A költő Milánóból hadifogolyként a Provanca-ba került. Itt szerit meg Petrarca szonettjeit. Kiszabadulva, új állomáshelyre Kiagenfurt. Itt új, az eddigieknél is tűzesebb szerelemre gyullad egy grófnő iránt, aki nem fukarkodik kegyeivel iránta. A legszebb dalok ebből a viharzó szerelemből születnek. Becsülettel harcol a rajnamenti harcokban, pedig nem is volna köteles vele, mert már lemondásban van, de nem hagyja el a zászlót éppen a háború kitorésekor. Utána hazajön. Ujból megkéri Szegedy Rózát, aki most elfogadja Sándor kezét.

Költőnk ezután uri függetlenségben él vagyona gyarapításának és a költészetnek. 1809-ben részt vesz a magyar nemesi felkelésben Napoleon ellen. Hadsegéde a nádornak őrnagy rangban. A nádortól a felkelés történetének megírására kap megbízást. 1817-ben nagy ünneplésben van része a keszthelyi helikoni ünnepben. Ekkor már harcban van Kazinczyval, akihez előbb meleg barátság fűzi. Költőnk ugyanis nem tűr kritikát. Csak élete végén csendesedik meg indulatja Kazinczy ellen. 1820-ban megkapja a 400 forintos Marczibányi-díjat, akkor az egyetlen. A pénz kölcsön adja Károlyi öcsésének, és így indul az Aurora. Első vidéki rendes tagja az Akadémiának, 300 forint évi fizetéssel. 1833-ban meg kell osztania az Akadémia nagydíját az irodalom új csillagával, Vörösmarty Mihállyal, ami sérti büszkeségét és tulzott önértékelését. Meg kell éreznie, hogy ideje az irodalmi népszerűsítésben lejár. Visszavonul egészen. Réza halála után (1832), 62 éves korában nőből nőszil. Örököszt szeretne, de második feleségét is eltemeti s gyermektelenül marad. 1843-ban a fiatal nők nagy ünnepséget rendeznek 71. születésnapján. Utolsó írásában. Kosuth Leioshoz intézett nyílt levelében, tiltakozik a szabadság-eszmék ellen.

Bennök nemcsak a rendi, hanem az egész ország halalos veszedelmét látja s bizonyítani akarja, hogy az utolsó nemesi felkelés, amely csakugyan teljesen csődött mondott, nem kudarcot, hanem dicsőséget jelent a nemzetnek.

Kisfaludy Sándor vérfelti lírikus. Szerelmei, katonáskodása, háborus élményei, hadifogsága egyaránt ösztönzik dalok írására. Petrarca leginkább a mestere, de Rousseau is, és a németek is. 1801-ben jelennek meg Himfy szerelmei: A kesergő szerelem, névtelenül. A második kiadásban a Boldog Szerelmei együtt (1807) jelennek meg. Az óvatos költő úgy tünteti fel ezeket a dalokat, mint ha ihletőjük egyedül felelőse volna, pedig bizonyos, hogy a bécsi táncosnó, a klagenfurti grófnő is ott lappang a dalsorozatban. Uj hang, új szín, meleg érzés csendül ki e dalokból, természetes az uri nemes házakban használt tiszta magyar nyelven, a simán gördülő, ujfajta, ma is Himfy-versszaknak nevezett formában.

A Kesergő Szerelmei sikerültebb alkotás, viszont a Boldog Szerelmei inkább eredeti. Ennek egy-egy dala lovaglás közben alakul ki, s ezért szép, kerék egész.

Regéihez (Regék) a magyar elődök-

A tanár ur verse

Írta: DIÓSZEGHY MIKLÓS

Az ismert nevű alanyi költő, polgári foglalkozására nézve gimnáziumi tanár és előnye a diákok önképzőkörének. Minden héten egyszer üvezi az irodalom diaktitánájának izgalmas vitáit, ügyel a szigorú és lelkiismeretes hozzászólásokra, amelyekkel megkritizálnak mindent, ami irodalom — epigrammától regényig.

Itt dől el, hogy elfogadják-e a benyújtott műalkotásokat a VII-ik és VIII-ik osztály fiataljai és ha méltónak találják az irodalmi terméket, úgy fölbotják a jellegű levelet, amely őzi a szerző nevét.

Van is ám ilyenkor izgalom, mert rendszeren a jellegű levél fölbotásánál bujjik ki a szög a zsákóól, akkor derül ki, hogy kik kacérkodnak a muzával?

Hát e körül most furcsa bonyodalom támadt.

Az alanyi költő tanár ur ugyanis az egyik tíz percben száján humoritkás mosollyal így szólt a tanári szobában pedagógus társaihoz:

Az 5. osztály húzósa alkalmából szintén a

Gheorghe Stănoiu

Kollekturából

a következő számok nyertek:

3 millió

lejt a 1937 szám

750.000 az 55040 sz. 500.000 az 50000 sz. 200.000 „ 66145 „ 200.000 „ 26424 „ 200.000 „ 69787 „ 200.000 „ 26368 „ 200.000 „ 74122 „

Vásárolja sorsjegyeit csakis a szerencsés **Gheorghe Stănoiu** Kollekturánál **Fimissara**

Beiváros: Bdul Regele Ferdinand No 6 Tel.: 30-06

Gyárváros: Piața Traian 2 Tel.: 46-41

Arad:

Palatul Teatrului Tel.: 26-94

Kivánság esetén a sorsjegyeket pos án küldjük el.

ből. 1807.) Veit Weber ad inditást és az alpesi meg rajnamenti váromok szemlélete. Így énekl meg a dunántuli magyar váromokat. (Csobánc, Tátika, Somló) szorgalmas epikai munkásságát csak líraisága teszi értéké. A hazafias hang, a régi dicsőség hangoztatása tetszik a nemesi udvarházak és papi lakok olvasóinak, pedig a regékben nincs magyar váromok, nincs korrajz, nincs történelem. Költőnk egyszerűen a multba helyezi a maga századának életét, a magyar középkort nem ismerve. Rém-történeteket eszel ki, amelyekben csak angyalok és ördögök szerepelnek. az utóbbiak győzelmével Irodalomtörténeti értékűk annyit, hogy hídul szolábnak a költészet fölött. Drámai kísérletei egészen gyarlók.

Élete végén busítja, hogy két házasságából sincs örököse. Szeretné vagyonát és költői dicsőségét a saját vérere hagyni. E helyett, a költői dicsőséget legalább, ma már az egész magyarság tekintti örökségének és őzi becsülettel Boldog halandók, akik a símegei Kisfaludy-émlékhez zárandokolhatnak, mindig elmerengve idézik majd néhány feledhetetlen sorát: „Ott, ahol én nevelkedtem, Egy dombról egy patak folyt. Hányszor ott nem estvéledtem. Milyen akkor boldog volt”, vagy: „Uj mellém a kandallóhoz, fel van szitva melege... Csobánc várról, édes-keves, im hald egy agg regé...” (—a)

A tanár ur verse

Írta: DIÓSZEGHY MIKLÓS

— Most alaposan megtréfálok a éa kedves diákjamat. Egyik ismeretlen versmet lemasoítottam es zart jellegű levél kíséretében az önképzőkör ele terjesztetem, mintha valamelyik gimnázista műve lenne. Hadd bírálják meg a költeményt. Kiváncsi vagyok a véleményükre. Meg aztán, tudjátok, lesz majd vídamság a jellegű levél felbontásánál, amikor kiderül, hogy saját tanárukról mondtok véleményt...

Tényleg így is történt. Annak vendje és módja szerint két diáknak kiadták bírálatra a verset.

A tanár ur az önképzőkör legközelebbi üléset vídam arcal nyitotta meg és derüsen figyelt, amikor az első bíráló tanár ur, de egyszer csak elkomolyodott. Később pedig már egész komor lett az arca.

A verset bíráló diák ugyanis ilyeneket kezdett mondogatni:

— ... kissé Ady-hatás alatt készült a vers ... sorai tagadhatatlanul mesterkáltak ... egyáltalán nem hat az ozinteség erejével ... kifejezései legfőbb-ször frazisszerűek ...

Szó szót követett, végül is előterjesztette javaslatát, amely szerint nem ajánlja elfogadásra a urai verset. Fölállt a másik bíráló is, aki ugyanezen a véleményen volt, majd a VIII-ik osztály egyik jeles tanulója fejeltte ki részletesen, hogy jellegzetesen „csinált” strófkákkal állnak szemben.

Erre aztán egyhanguan elvetette az önképzőkör a verset s a jellegű levél ingerlő titka nem került napvilágra.

Természetesen megtudta a tanári szoba is a szörnyű eseményt és évódnai kezdtek a pórul járt költővel.

— Tudjátok — felelte savanykás arcal a tanár, — az a legkinosabb a dologban, hogy az egyik napilap elfogadta közlésre ezt a verset és a vasárnapi számban akarják hozni. Most fölmentem a szerkesztőhöz s megkértem, hogy adja vissza művem. Nem akarom, hogy diákjaim megtudják, mi történt. Inkább vesszen a vers, de maradjon a tekintély.

Rádió

JULIUS 6, KEDD

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13. Román-olasz bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.30 Hangverseny. 15.30 Szórakoztató zene. 15.40 Katorgák üzenek. 16.40 Hírek oroszul. 17. Japán. 17.30 Különböző nemzetek táncmuzsikája. 18. Olasz óra. 19 Hírek németül. 19.15 Zongorajáték. 19.45 Hírek. 20. A rádiózenekar hangversenye. 21. Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek.

RADIO MOLDOVA: 12 Transzniszfiai és basarabiai táncok és énekek. 12.30 Népszerű román zene. 13.30 Hírek. 19.15 Nyári hangverseny. 20.30 Könnyű zene. 21 Hírek. 21.15 Hangverseny.

BUDAPEST I: 6.45 Torna. 7 Hírek. 7.15 Zene. 10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.15 Hanglemezek. 12.10 Szalonzene. 12.40 Hírek. 14. Táncegyüttes. 14.30 Hírek. 15. Zenekar. 15.30 Gyermekdelután. 16. Hanglemezek. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul. 16.45 Hírek. 17. Előadás. 18.10 Cigányzene. 18.50 Hírek. 19. A Kisfaludyak otthona. 20.15 Strauss János-est. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 22.50 Táncezen. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II: 19. Mezőgazdasági előadás. 19.25 Zenekar. 19.50 Előadás. 20.10 Hanglemezek. 20.35 Előadás. 21 Hírek.

Apróhirdetések

HATSCHEK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. Házajánlatok. Összegek ezrekben. — 19.000: főtéri jövedelmező üzletes sarokbérház. — 9500: belvárosi újjaalakított, nagytelkű, 15 lakásos. — 7600: üzl. 50 lakásos bérház. — 6000: főúti vendégház. — 5000: belv. üzl. sarokház. 1 nagy, több kislakás. — 4000: hatlakásos nagykertes, üzletvezetőségénél. — 3500: magánház (békültözhető) középnagy-lakással, elő. fűdőszoba és passage-csempés mellékhelyiséggel, terraszok. — 2500: meg. bérház. — 1900: vasutnál üzl. sarokház 9 bérlémenyű. — 1250: aradul-nouí kétlakásos nagykertű. — 1150: belvárosi üzletes sarokház, pince, beépíthető homlokzat többlakásos. — 900: külv. üzl. sarokház nagy és kis lakásokkal. 800 négyszöglet kert.

200 DARAB fajtiszta angora-nyul, részben vagy egészenben, tiszta új ketreccel együtt eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (508)

HAASZ ügynökségi irodáját Arad, Dr. Petran-utca 3. szám alá helyezte (Földes gyógyszerértárnál). Tovább foglalkozunk házak, földek és lakások közvetítésével. Távbeszélő: 22-24. (761)

CORSO-mozi, Arad

Ma. — A francia filmgyártás dícsősége:
Danielle Darrieux
legelegánsabb filmje:
A hölgy szeszéves
Ma d. e. 1/2 órakor matiné 30 lejes nyári helyárral.

RÖVID zongora eladó. Arad, Remus-utca 8. (821/a)

GYERMEKEKET sétálásra vállalkozó délutánként. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (822/a)

AZONNALRA alkalmazok 2 kiszolgáló pincérleányt jó fizetéssel és teljes ellátással. Central-étterem, Arad, Alexandri-utca 2. (823/a)

ELADÓ 36-os lakk szandál, magassarku. Arad, Eminescu-utca 13 szám, Schmiedt. (816)

FORUM-MOZI, ARAD

Távbeszélő 2-10
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma. Humorban es eseményekben gazdag pompas vigjáték. Bemutató!

A HAZASSÁG SZTRÁJK

Heli Finkenzeller - Paul Richter - Erika V. Tellmann - Oscar Sima

MA MATINE 50 lejes egységes helyárrakkal

GYAKORLOTT gépimzontó állandó munkára, jó fizetéssel, ugyszintém ügyes tanulóleányt alkalmazunk. Pax, Arad, Trib. Dobra-utca 11. (825/a)

2 **EGYSZOBAS**-konyhás lakas eseljére kiadó. Érdeklődni Fehér Kereszt szálloda, Arad, Jäger fodrásznál. (826/a)

MORESELEN kisebb gyümölcsöskert sürgösen eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (575)

MINDENEN NÖT felfogadok. Arad, Carol-körút 1 szám, emelet. (576)

NAGY, kettős használt ablak eladó. Arad, Trandafirilor-utca 10. (577)

VALÓDI japán kézmunka, spanyolfal, nagy horgolt terítő, fehér előszobafal eladó. Arad, Baritui-utca 1 szám, ajtó 4. (578)

FIATALABB irodai munkaerőt keresünk. Ajánlatokat „Törökvő” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. ké-rünk. (579)

HAZ nagy kerttel, szőlő és gyümölcsös-sel olcsón eladó. Arad-Sega Sft. Ilie-utca 29. (580)

VENNEK jó állapotban lévő 3-ajtós, fehér szekrényt, esetleg tükörrel, Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. (581)

PARKIROZOTT udvarban választékosan burtozott két szoba, elő-, fűdőszoba, külön lépcsőfeljáráttal azonnal kiadó. Arad, Simion Barnuti-utca 2. (582)

FEHER gyermek-sportkocsi, teljesen kifogástalan állapotban lévő, sürgösen eladó. Arad, Regele Ferdinand-körút 17 (konfekció-üzlet). (583)

HELYBELI iparvállalat keres kifogástalan irodai munkaerőt (nőt), etnikai románt, magyar nyelvtudással. Részletes ajánlatokat fizetési igények megjelölésével a Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. „Szorgalmas” jellegre. (584)

KOMBINÁLT szoba-butor eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (585)

ÖNÁLLÓ kalaposnót (masamódot) nagy fizetéssel alkalmaz Femina-szalón Deva. Regele Ferdinand-ut. (479)

FEJÖSGÜLYAST férfit vagy nőt, évi komenciával felfogadok. Gammer, Arad, Tudor Viadimirescu-u. 10. (587)

BELVÁROSI HÁZAK: 3-szobás új villa 2 millió, bérvilla 18 millió, ütletház 20 millió, bérház 1.500.000 lej. bérház 900 ezer lej, 2-szobás ház 400.000 lej. Niko-lovics-ügynökség. Arad, Avram Iancu-tér 21. (588)

KEVESET használt, fehér „Vesta” takaréktűzhely eladó. Arad-Muresel, Ioan Creanga-utca 2 szám. (589)

VENNEK kombinált szoba-butort. Arad, Foto-Sport, Eminescu-utca 2 szám. (590)

ALKALMAZUNK felsőrézskészítő munkásnőket. „Doxa” cipőgyár, Arad, Numa Pompiliu-utca 82. (591)

ELADÓ Förster 3 zongora. Arad, Cloșca-utca 8 szám alatt. Ugyanott club bür-garnitúr is. (592)

PÁLINKA-fokolót veszek. Weiszberger-ügynökség. Arad, Baritui-utca 35. Távbeszélő 19-81. (594)

HADISZOLGALATTOL mentes bizto-sítékképes volt tisztviselő, irodai, irat-tárnoki, portási vagy más bizalmi állást vállal. Boldis József Arad, Eminescu-utca 42. (593)

TÜKÖREFLEX fényképezőgépet vennék. Cimeket kérem Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (595)

KOMBINÁLT szoba-butort vennék. Arad, Dr. Ratiu-utca 14. (596)

JÉGSZEKRÉNY, nagy 2-ajtós, jó álla-potban lévő, eladó. Arad, Bolintineanu-utca 1. Távbeszélő: 22-15. (597)

BÉRHAZ, piactól egy perc, öt lakás, részben fűdőszobások, alapincézve 4 mil-lió, vasuti állomás mellett üzletes sarokház öt lakas, megosztható külön tel-lekkel 4 millió lej. Rapid-iroda, Arad, Eminescu-utca 3. (598)

FÜRDŐBERENDEZÉS, jégszekrény, bor-és sörkímérő asztal, mákdarálc, tizedes-mérleg, villanycsillár eladó. Kossikné, -utca 3. sasz. Lampu-utca 3. (599)

TISTVISELŐNÖT alkalmaz Ienciu-nyomda, Arad. (600)

KORSZERU kombinált szoba, rekamié-vel eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Emini-scu-u. 4. (601)

JCKARBAN lévő nyugágyat vennék. Arad, Avram Iancu-tér 1 szám, ajtó 3. (602)

ARO-VERT Arad Telefon 24-45

Ma

A legbájosabb olasz vigjáték
PAOLA BARBARA-val

A nagyhercegnő szórakozik

VENNEK kétszer 2,50 méter hosszú és 4 méter széles elsőrendű minőségű anyagból csipkefüggönyt. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (603)

HADISZOLGALATTOL mentes szak-képzelt moleár állást keres, lehetőleg szavalókra. Megkereséseket Kocsis Gri-gorie, Ghiocor, Aradmegeve. (604)

JÖLFÖZŐ mindenest, éves bizonyítvá-nyokkal, kéttagu családhoz alkalmazok. Arad, Vicentiu Babes-utca 14. (605)

HADMENTES jobb cukrászsegédet és házszołgált felfogadok. Malka Henrik cukrászdája, Arad, Regele Ferdinand-körút 5 szám. (606)

ROMÁN házaspár, ki Magyarországra akar utazni, csere-utlevéllel adja le ci-mét Reclama hirdetőbe, Arad, Emini-scu-u. 4. (607)

NŐI fodrászathoz kifogástalan munkást ha-vi 7—8 ezer fizetéssel, azonnalra felfogad „Podgoria” női fodrászat, Arad, Regele Fer-dinand-körút 60. (610)

KERESEK haszonbérbe 10—20 hold első-rendű minőségű földet gazdasági épületek-kei a városhoz közel. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (609)

URANIA udonság-filmszínház, Arad Tel: 12-32

Ma és holnap: Nagy „STAR”-verseny, ingyen szelvény minden jegy után!
„Szertefoszlott álmok”
3, 5, 7, 9 HERTA FEUER, Heinz Rühmann rendezése
Híradó! Keddto! — Világláger! — Csodás, zenés film! A NÁPOLYI SZÍV

FELPOLITUROZOTT háló-szoba, képek, tükör, gramfon lemezekkel eladó. Arad, Mossoty-telep, Sulutiu-utca 63. (815)

KARDLEVELÜ, nagy kaktusz piros vi-rággal, helyszüke miatt eladó. Arad, Nicu Strejere-utca 17. (817)

ASZTALOS iparosok, száraz, kemény gépforgácsot kaphatnak, 175 lej má-zsája, július 5-ig Schambergernél, Arad, Fekete Bárány. (818)

ELADÓ sürgösen cséplőszekrény 8. Hoffherr, darálomalomkő 60 cm. és egy darab Fordschn-traktor. Cim: Pagana Ioan, Nadlac, 1076. (819)

GYERMEKSZERETŐ, bejáró minde-ness, rendelkezésnek megfelelő, alkal-mazok azonnalra. Arad, Dacilor-utca 15 szám. (824/a)

BÉRESGAZDA és külön béres, csalá-d-jával együtt, hol a családtagok is állást kapnak, évi komenciával aradi gazda-sághoz alkalmazást nyerneik. Cim Recla-ma-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (586)

FORUM-mozi, ARAD

Ma nagy matiné

30 lejes egységes helyárrakkal

NADRAG, krém szövetből (új) közep-terre való, eladó. 6500 lej. Arad, Dr. Ioan Robu-utca 12, földszint. (608)

KEVESET használt linoicumot vennék, lrb, 3 méter hosszú és 3 méter széles. Arad, Avram Iancu-tér 8. Dohánytözsde. (611)

BEJÁRÓNÖT felfogadok. Arad, Radnai-út 35/a. (612)

100 **DARAB** angora-nyul eladó. Arad-Mos-soty-telep, Dionesiei-utca 10 szám. (613)

EGY szoba-konyhás lakás kiadó. Cim: Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (614)

ELADÓ ebédli, háló és konyhabutorok. Arad, Episc. Ciorogariu 13 sz. alatt. (615)

VADONATUJ 35-ös börtalpi saru (szan-dál), különféle gyermekholmi, fekete női ruha, gramfon-lemezek eladók. Timișoara I., Mercy-u. 9, 9. ajtó. D. e. 9—10-g, d. u. 4—5-ig (4336)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő „Ideal” gyermek-kocsi eladó, Timișoara IV., Budai Deleanu-utca 26. sz.

IDŐSEBB jobb nő, jó szakácsnő, több éves bizonyítvánnyal rendelkező, elhelyezkednék mint bejárónő, vagy mint hávezetőnő ki-sebb háztartásban. Cim: Timișoara I., Mercy-u. 5. a ha-mesternél. (4902)

ELADÓ kifogástalan állapotban lévő Zün-dapp-féle 250 cm3 motor-kerékpár, majd-nem új gumival. Timișoara III., Domnita Baiala-u. 11. 2. ajtó. (4903)

TARSULNEK női szabóval, Atvennek meg-lévő szalon is. Ajánlatokat a timișoara-i ki-adóhivatalba „Iparjoggal rendelkezem” jellegre kérek. (4905)

FAHORDÓ, gyümölcs- és zöldségszállító kosarakat nagy választékban, nagyban és kicsinyben való árakkal szállít a „Vakok Egyesülete”. Timișoara III., Gen. Domas-neanu-u. 20. (4906)

SZÜRKE sportöltöny gyapjuszövetből ké-szült, csillim gyapjuszőnyeg, damasztból készült asztalterítő, majdnem új, sötétkék gyermekkocsi, mosófűtő eladó. Timișoara II., Titu Maiorescu 18. 8. ajtó. (4907)

HALÓSZOBA, teljes, nagyon szép Lengyel-féle, eladó. Megtekinthető d. e. 11-g, d. u. 4-ig. Timișoara I., Dr. Paulescu-u. 2, I. em. 5. Távbeszélő 41-40. Margina-ház. (4908)

ELADÓ férfi-öltöny, 43-as félcipő, rádió konyhaszekrény. Timișoara, Berthelot-körút 2, 3. ajtó. (4928)

CIMBALOM és polc eladó. Timișoara II., Boliac-u. 14. (4930)